

HEDEN – GRAAG WOENSDAG 14 DECEMBER RETOUR IVM VERZENDING OP VRIJDAG/BEZOEK SURINAME
TER BESLISSING

Aan
de minister

Agentschap

Persoonsgegevens

nota

Brief Tweede Kamer - Aanbieding Outlook 2023

Datum

6 december 2022

Notanummer

AGT 2022 - 2982682022-
0000300160

Bijlagen

1. Brief Tweede Kamer
2. Concept Outlook

Aanleiding

Op vrijdag 16 december wordt de Outlook 2023, het jaarbericht van het Agentschap, aan de Tweede Kamer aangeboden. Dit gebeurt tegelijkertijd met het Outlookevenement in de Nationale Schouwburg.

Beslispunten

- Indien u akkoord bent, wordt u verzocht bijgevoegde aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- Het primaire doel van de Outlook (zie bijlage¹) is om investeerders en relaties op de financiële markten te informeren over de activiteiten van het Agentschap. De Outlook wordt vrijdag 16 december gepresenteerd aan pers en publiek tijdens het Outlookevent. Een eerder opgenomen videoboodschap van u en de Agent zal tijdens het event worden getoond.
- Centraal in de Outlook staat het financieringsplan voor 2023 dat u op 29 november jongstleden heeft goedgekeurd. Andere onderdelen zijn o.a. een terugblik op de financiering van 2022, het renterisicokader van het Agentschap en de actuele economische en budgettaire situatie in Nederland.
- Ook bevat de Outlook een overzicht van de Primary Dealers en Commercial Paper Dealers voor 2023. Dit overzicht heeft u op 14 november jongstleden goedgekeurd.
- De Outlook gaat ter informatie naar de Tweede Kamer. In de aanbiedingsbrief wordt omschreven hoe de staatsschuld dit jaar gefinancierd werd, wat de verwachte financieringsbehoefte is voor volgend jaar en hoe het Agentschap deze gaat invullen. Met de invulling van de financieringsbehoefte wordt dit jaar en volgend jaar recht gedaan aan het streven om de gemiddelde looptijd van de schuldportefeuille richting *minimaal* 8 jaar in 2025 te verlengen en om met het

¹ Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de opmaak van de Outlook. De conceptversie in de bijlage bevat nog verouderde cijfers en statistieken. De definitieve versie wordt vrijdag 16 december bij de Kamerbrief gevoegd.

renterisicobedrag onder het plafond van 25% van de totale staatsschuld te blijven.

Toelichting

De verwachte financieringsbehoefte voor 2023 is ongeveer 30 miljard euro hoger dan de financieringsbehoefte in 2022. Gezien de onzekerheid in verschillende factoren die invloed hebben op de overheidsfinanciën, zoals het prijsplafond voor energie, de verwachte inflatie en een vertraging in economische groei, blijft deze raming onzeker. Wij voorzien dat ook in de jaren na 2023 de financieringsbehoefte hoog zal zijn (rond de 100 miljard euro) vanwege negatieve begrotingssaldi. De staatsschuld en rentelasten zullen dus waarschijnlijk stijgen. De uitgave van schuld en de rentelasten worden opgenomen in de begroting van de Nationale Schuld en daarover wordt aan de Staten-Generaal verantwoording afgelegd.

Uit de najaarsnota blijkt dat voor 7,3 miljard euro aan uitgaven nog dekking moet worden gevonden in 2023. Deze uitgaven worden in eerste instantie meegenomen in de financieringsbehoefte. Mocht er dekking worden gevonden dan zal de financieringsbehoefte gedurende het jaar aangepast worden.

Communicatie

De verwachting is dat het nieuws zich met name gaat richten op de financieringsbehoefte die fors hoger uitvalt. Agent Persoonsgegevens geeft interviews (Bloomberg, Reuters, FD) om dit nieuws in goede banen te leiden. Op het Outlookevenement wordt de, eerder opgenomen, videoboodschap uitgezonden. Ook op socials willen we aandacht besteden aan de Outlook. Voorstellen hiervoor worden separaat voorgelegd.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Outlook mag niet voor vrijdag 16 december 16:15 uur worden verzonden. Informatie o.a. t.a.v. verwachte financieringsbehoefte, financieringsplan en Primary Dealers mag niet bekend worden gemaakt voor de Outlook presentatie op vrijdag 16 december.

Doc. nr.	Datum	Naam document
1	9-11-2022	Nota - min - Benoeming Primary Dealers 2023
2	22-11-2022	Nota - min - Financieringsplan 2023

DEP. VERTROUWELIJK
TER BESLISSING – GRAAG UITERLIJK DINSDAG 15 NOV RETOUR IVM AFRONDING CONTRACTEN

Aan
de minister

nota

Benoeming Primary Dealers 2023

Agentschap

Persoonsgegevens

Datum

9 november 2022

Notanummer

2022-00002742762022-
0000274276

Bijlagen

geen

Aanleiding

Elk jaar benoemt het Agentschap een aantal banken tot Primary Dealer (PD) en Commercial Paper Dealer (CPD, voor kort geldmarktpapier). Deze dealers begeleiden het Agentschap bij het financieren van de staatsschuld. Via deze nota informeren wij u over de selectie voor 2023. Openbaarmaking van deze selectie vindt plaats tijdens de presentatie van de Outlook 2023 op 16 december 2022 en door het aanbieden van de Outlook 2023 publicatie aan de Tweede Kamer.

Beslispunt

Indien u geen bezwaren heeft tegen de selectie voor 2023 zullen wij deze doorzetten.

Kernpunten

- Alle 14 banken die momenteel een PD en/of CPD zijn, willen in 2023 graag door in hun huidige rol en hebben een geactualiseerde versie van hun business plan ingestuurd. Op basis van de prestaties in het afgelopen jaar en de geactualiseerde business plannen waaruit voldoende ambitie spreekt om Nederland ook het komende jaar als adviseur te ondersteunen, is het voorstel om alle huidige partijen opnieuw als dealer te selecteren.
- Daarnaast heeft JP Morgan aangegeven PD en CPD te willen worden en heeft hiervoor een business plan ingestuurd. Ons advies is om JP Morgan vanaf 2023 toe te voegen als PD en CPD. JP Morgan is een zeer grote speler op de *fixed income* markt en spreekt de ambitieuze bedrijfsinformatie nemen van de uit te geven leningen (zowel kort als langlopend). Daarnaast denken we via JP Morgan toe te gaan te hebben tot nieuwe investeerders. JP Morgan geeft zeer vertrouwelijke bedrijfsinformatie te ambiëren bij veilingen waarbij een nieuwe lening in de markt geplaatst wordt.
- Komende weken informeren we de banken over hun selectie en wordt het PD contract met voorwaarden ter ondertekening aan ze aangeboden¹. De samenstelling van deze bankengroep voor 2023 worden gepresenteerd tijdens de presentatie van de Outlook 2023 op 16 december a.s. Een separate nota inclusief kamerbrief hierover volgt.
- Tabel 1 geeft het overzicht van de voorgestelde dealers voor 2023.

¹ JP Morgan zal tevens een Dealer Accession letter voor toetreding als CPD tekenen.

Tabel 1: Voorstel dealers voor 2023

	PD's	CPD	
		EuroCP	USCP
	ABN AMRO	ABN AMRO	Barclays
	Bank of America	Barclays	Citigroup
	Barclays	Bred Banque	JP Morgan
	Citigroup	Citigroup	Rabobank
	Goldman Sachs	ING Bank	
	HSBC	JP Morgan	
	Jefferies	NatWest Markets	
	JP Morgan	Rabobank	
	Natixis		
	NatWest Markets		
	Nomura		
	Nordea		
	Rabobank		
Aantal	13	8	4

Communicatie & politiek/bestuurlijke context
Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De inhoud van de gehele nota dient niet eerder dan 16 december openbaar te worden.

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER BESLISSING

Aan
de minister

Generale Thesaurie
Agentschap

Persoonsgegevens

nota

Financieringsplan 2023

Datum

22 november 2022

Notanummer

2022-0000283188

Bijlagen

geen

Aanleiding

Op donderdag 16 december presenteert het Agentschap het financieringsplan voor 2023 tijdens het jaarlijkse Outlook event. Deze notitie bevat een voorstel voor het financieringsplan 2023.

Beslispunten

Stemt u voor het financieringsplan 2023 in met:

- Een financieringsbehoefte van € 102,3 mld., waarbij wij circa € 50 mld. op de kapitaalmarkt en circa € 50 mld. op de geldmarkt financieren? Uit de najaarsnota blijkt dat voor € 7,3 mld. aan uitgaven nog dekking moet worden gevonden in 2023. Wij nemen deze uitgaven in eerste instantie mee in de financieringsbehoefte. Mocht er dekking worden gevonden zullen wij de financieringsbehoefte gedurende het jaar aanpassen.
- Een nieuwe groene 20-jaars obligatie te plaatsen voor ongeveer €5 mld.?
- De overige kapitaalmarktuitgiften in 2023 in te vullen met:
 - Een nieuwe 10-jaarslening,
 - Een nieuwe 7-jaarslening,
 - Verschillende heropeningen om de liquiditeit van reeds bestaande leningen te ondersteunen.

*Wiel
duidelijk
maken
wanneer
dat dekking-
opgave
nog gedeelt
moet worden*

Kernpunten

- De financieringsbehoefte is voor 2023 en de jaren daarna naar verwachting groter dan in 2022. Het is waarschijnlijk dat de staatsschuld en de rentelasten komende jaren zullen stijgen.
- Voor 2023 is de exacte omvang van de financieringsbehoefte vanwege het prijsplafond voor energie erg onzeker. Komend jaar zijn de financiële markten bovendien naar verwachting volatiel, ook vanwege de afbouw van het verruimende monetaire beleid van de ECB. Dit zorgt voor uitdagingen in de uitvoering van de staatsschuldfinanciering.
- Komend jaar wordt relatief veel op de geldmarkt gefinancierd om deze onzekerheid adequaat op te kunnen vangen. Ook stellen wij voor om van een relatief groot deel van de langlopende financiering nog niet vast te leggen welke looptijd precies wordt uitgegeven. Dit geeft, binnen onze eigen risicobeheersingskaders, ruimte om in te spelen op de vraag in de markt.
- De begroting bevat voldoende groene uitgaven om in 2023 een nieuwe groene obligatie naar de markt te brengen. Uit gesprekken met investeerders blijkt dat hier vraag naar is.

Toelichting

Stijging van en onzekerheid in de financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte voor 2023 wordt nu geschat op € 102,3 mld. op basis van de reguliere aflossingen op de geld- en kapitaalmarkt en een negatief kassaldo van € 33,6 mld. Dit kassaldo is gebaseerd op het financieringssaldo uit de Miljoenennota en de nog te dekken uitgaven voor het prijsplafond voor energie en de prijscorrecties voor de (semi)publieke sector in 2023 conform de Najaarsnota. Indien voor deze uitgaven dekking wordt gevonden in de besluitvorming omtrent de Voorjaarsnota dan zullen wij de financieringsbehoefte neerwaarts bijstellen.

Voor het Agentschap is het van belang om zo snel mogelijk duidelijkheid te kunnen geven aan investeerders over hoeveel geld wij uit de markt willen halen volgend jaar. Een consistente en transparante schuldagent wordt in de markt namelijk beloofd met lagere rentes. Hoe groot dat voordeel is, is overigens moeilijk te kwantificeren.

De verwachte financieringsbehoefte voor 2023 is ongeveer € 30 mld. hoger dan de financieringsbehoefte in 2022. Wij voorzien dat ook in de jaren na 2023 de financieringsbehoefte hoog zal zijn (rond de € 100 mld.) vanwege negatieve begrotingssaldi. De staatsschuld zal dus stijgen. De verwachting is dat de staatsschuld eind 2022 ongeveer € 400 mld. zal bedragen en eind 2023 ongeveer € 430 mld.

Eind december 2022 kan de financieringsbehoefte voor 2023 pas definitief worden vastgesteld naar aanleiding van de realisaties in het kassaldo. Wij verwachten niet dat ons voorstel voor het financieringsplan 2023 nog zal wijzigen naar aanleiding van het definitieve bedrag.

Stijging in de rentelasten

De hogere rentes op de financiële markten in combinatie met een groeiende schuld zullen de komende jaren waarschijnlijk tot hogere rentelasten leiden. De rentelasten vallen onder het uitgavenplafond. Om de stijging in rentelasten te dempen is de afgelopen jaren stevig ingezet op het zo lang mogelijk vastleggen van de lage rentes middels het verlengen van de gemiddelde looptijd van de staatsschuld.

De gemiddelde looptijd van de staatsschuldportefeuille bedraagt eind 2022 naar verwachting 8,0 jaar. Voor eind 2023 streeft het Agentschap naar een minimale looptijd van 7,9 jaar. In 2023 zal het Agentschap ook een interne evaluatie van de renterisico-indicatoren uitvoeren. Mocht deze evaluatie tot nieuwe inzichten over de gewenste looptijd van de schuld leiden zullen wij u daar in de loop van het jaar over informeren.

Financieringsplan 2023

De financieringsbehoefte wordt voor de helft ingevuld op de kapitaalmarkt en voor de helft met korte termijn financiering op de geldmarkt. Dit levert een grotere geldmarkt op dan in voorgaande jaren. Een relatief grote geldmarkt is wenselijk vanwege zowel de onzekerheid over de uiteindelijke financieringsbehoefte als de toegenomen onzekerheid op de financiële markten.

Het Agentschap stelt voor de kapitaalmarktuitgiften in 2023 in te vullen door de jaarlijkse nieuwe 10-jaarslening, de lancering van een nieuwe 7-jaarslening en een nieuwe groene obligatie met een looptijd van 20 jaar uit te geven. Voor de overige kapitaalmarktfinanciering worden bestaande leningen heropend waar vraag naar is in de markt.

Groene obligatie

In 2022 is de bestaande groene obligatie heropend. In 2022 heeft Nederland als eerste land het Green Bond Framework in lijn gebracht met de vereisten die in de EU Taxonomie zijn gesteld. Vervolgens is in juni voor € 5 mld. de bestaande groene obligatie heropend onder dit nieuwe raamwerk.

In 2023 zal het Agentschap met een nieuwe groene obligatie naar de markt gaan; er zijn voldoende groene bestedingen geïdentificeerd voor een initieel bedrag van ongeveer € 5 mld. Deze obligatie zal wederom onder het herziene raamwerk worden uitgegeven en dus in lijn zijn met de EU taxonomie. Uit onze gesprekken met investeerders blijkt dat hier voldoende vraag naar is.

Wij werken aan een analyse van welke andere thematische obligaties potentieel relevant zouden kunnen zijn voor Nederland. Begin 2023 ontvangt u een separate nota over de mogelijke opties.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Op 16 december zal het Agentschap namens u een brief over het financieringsplan voor 2023 samen met de Engelstalige Outlook naar de Tweede Kamer verzenden. Deze brief ontvangt u ter ondertekening. Op die dag informeren wij ook onze binnen- en buitenlandse financiële stakeholders over de plannen voor volgend jaar in een evenement in de Koninklijke Schouwburg.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Informatie over het Financieringsplan 2023 mag tot het Outlookevent wat op 16 december plaats zal vinden niet openbaar worden gemaakt.